

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“

ДЕПАРТАМЕНТ ПО СПОРТ
катедра „Индивидуални спортове и рекреация“

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Спас Богданов Ставрев на дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ (Заповед РД 38-1/07.01.2019 г.)

Тема: *“Физическо развитие и дееспособност на студенти”.*

Автор: Петко Станиславов Маврудиев-докторант на самостоятелна подготовка.

Професионално направление: 1.3 Педагогика на обучението по....., докторска програма „Методика на обучението по физическо възпитание и спорт“.

Научен ръководител: проф. д-р Росица Църова.

Данни за докторанта

Докторантът Петко Станиславов Маврудиев завършва НСА „Васил Левски“, със специалност учител по физическо възпитание и треньор по тенис през 2017 г. Продължава обучението си в магистърска степен, също в академията и придобива специалност „Адаптирана физическа активност“. Досега е работил като учител по физическо възпитание, тенис учител, инструктор. Притежава свидетелство за „Воден спасител“. Имам лични впечатления от докторанта, като хоноруван преподавател в УНСС по фитнес и тенис, които са отлични. В отношенията към студентите и колегите винаги подхожда с нужното уважение и разбиране. Доброто възпитание, професионализма и самодисциплината са съпътстващи и отличителна черта в неговата работа.

Дисертационния труд изследва физическото развитие и физическата дееспособност на студенти. Четейки последните проучвания за състоянието на младежта в България, процентите млади хора с наднормено тегло, обездвижването, темата е актуална и злободневна не само в сферата на физическото възпитание и спорт в университетите в България, а така също в национален и световен план за хората в млада възраст.

Изследователския труд е в обем от 180 страници. Литературните източници са 163. От тях 127 са на кирилица, 16 на латиница и 20 интернет адреса. Обема на литературните източници е изключително богат и разнообразен. Изложеното в първа глава е впечатляващо и от гледна точка на географската широта на разглежданата проблематика.

Дисертационният труд е онагледен отлично с 59 фигури и 27 таблици. Към труда са добавени и 6 приложения. Във всички приложения са представени нормативни таблици за оценка на физическата дееспособност на изследвания континент. За улеснение срещу

всеки резултат, съответства точкова оценка в диапазон от 2,25 до 6,00 със стъпка в оценките 0,25 точки. Скалата е шестнадесет точкова.

Трудът на докторант Маврудиев е структуриран отлично за този вид изследвания. В първа глава е направен преглед на физическото развитие и проблемите, съпътстващи младежта не само за България, а и в световен мащаб (Европа, САЩ). За мен е изключително ценна съпоставката, в която автора свързва физическото развитие и дееспособност с бъдещата професионална реализация. Примерът, даден с пирамидата на високата продуктивност от Loehr & Schwartz е напълно удачен и показва ролята, която се определя на физическия капацитет за професионалния успех. Направен е ретроспективен преглед на национални изследвания през годините в България на физическото развитие и физическата дееспособност. Анализирани са целите, задачите и методиките на обучение, прилагани във ВУ в България. Анализира се физическата активност и въздействието ѝ върху различните системи на организма. Посочени са ползите от тази активност за борбата с някои бичове на съвременния свят-диабет, депресии и т.н. Добро впечатление правят кратките анализи и заключения на автора след всяка подглава и тревожната констатацията от намаляване заниманията по физическо възпитание с младежта въобще. В края на първа глава е формулирана хипотезата, която отговаря на потребностите на студентската младеж в България.

Изследван е огромен контингент от 307 студенти (момичета и момчета) от две ВУ-НСА „Васил Левски“ и УНСС. Съотношението е 187 мъже (НСА-148; УНСС-39) и 130 жени (НСА-89; УНСС-41). Те са разпределени в 6 групи: 2 (мъже и жени)-Учителски факултет в НСА; 2 (мъже и жени)-Кинезитерапия в НСА; 2 (мъже и жени)-студенти от УНСС. Целта и задачите, 6 на брой, са формулирани ясно. Отлично решение е подбора на методиката да включва тестове за физическа дееспособност само от EVROFIT и по този начин да се приобщят резултатите и сравняват за в бъдеще с такива от другите европейски страни. Те отговарят на поставените цел и задачи. В методическия инструментариум са включени и морфофункционални показатели-ВМІ и степ тест за кардио-респираторна издръжливост, математико-статистически методи (вариационен; сравнителен-„t“ критерии на Student и факторен), както и сигмалния метод за изготвяне на оценъчни таблици.

Анализът на резултатите от изследването е направен с разбиране на проблематиката. Направена е тревожна констатация, но е и отличен алармен сигнал за колегията във ВУ. Резултатите трябва да провокират прилагането на новости в заниманията от дисциплината „Физическо възпитание“ в своя учебно-методичен и педагогически подход и до корекции в самите учебни програми. Резултатите от всички показатели са анализирани и за двата пола задълбочено и професионално, както и са отлично онагледени в таблици и диаграми. Проследява се въздействието и се оценява дееспособността след натоварване на сърдечно-съдовата система. В последния раздел на

трета глава са изработени нормативни таблици за оценка на изследваните показатели, което ще е в помощ на колеги в бъдещи проучвания. Запознаването на студентите с резултатите и оценките от проведени изследвания, ще са допълнителен мотив и стимул за активност от тяхна страна. Самият дисертационния труд е написан в стил, при който се усеща лекота при самото четене. В заключение на дисертационния труд са изведени 7 извода и са направени 4 препоръки.

Имам известни резерви по формулирането на хипотезата-можеше да е в по-съкратен вид. Могло е да се търси сравняване на резултати на студенти от сродни по насоченост и специфика специалности от ВУ. Относно препоръките би било добре да се предложи и инициира едно национално пручване в българските университети със същия методически инструментариум по EVROFIT за добиване на цялостна картина на физическото развитие и дееспособността на студентската младеж.

В заключение мога да кажа, че дисертационния труд, с предложената методика за изследване на физическото развитие и особено физическата дееспособност на студенти, с разкритата факторна структура и тежест на показателите, оценките на натоварванията върху сърдечно-съдовата система, изработените нормативни таблици за оценка на резултатите и най-вече проблемите, разкрити от самото изследване на студентите са принос за теорията и практиката на физическото възпитание. Това е изключително важно, както за студентите, така и за преподавателите по физическо възпитание от ВУ в България и е тема с продължение за колегията.

Докторантът е изложил резултати от своите изследвания в три статии в специализирано научно списание. И трите разработки са самостоятелни. Авторефератът отразява точно структурата и съдържанието на дисертационния труд.

Отчитайки гореизложеното в становището от мен, както и личните ми впечатления от съвместната работа с докторанта, имам пълната увереност да предложа на членовете на уважаваното научно жури да оценят положително качествата и приносите на дисертационния труд на Петко Станиславов Маврудиев и да му бъде присъдена образователната и научна степен „доктор“ в професионално направление 1.3 Педагогика на обучението по....., докторска програма „Методика на обучението по физическо възпитание и спорт“.

Дата: 19 януари, 2019 г.

Изготвил становището:

(доц. д-р Спас Ставрев)